

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz.

Társzerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Évesz evre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér

Pártfogó közgyűlés előtt!

Egyszerű, pár soros nyomtatvány hozza hírül, hogy a „Bajai Pártfogó Egyesület“ folyó hó 9-én. azaz vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartja rendes közgyűlését a városi székház kis tanácstermében. Egyedüli jótékony egyesület városunkban, amely már megalakulása alkalmával kijelentette, hogy tagsági díjat nem szed. Immár negyedik éve folytatja érdemes munkáját. Tagjai a gyermekvédelem és fiatalok bűnösök erkölcsi megmentése érdekében dolgoznak. A munka, mely a jótékony jegyében születik, a tevékenység, melyet az emberszeretet nevében végzünk, kerüli a zajt. Az egyesület épp ezért gyűléseit a nagy nyilvánosság előtt nem hirdeti, habár azon magasztos és emberbaráti feladat, melynek szolgálatában áll, egyenesen kötelességévé tenné, hogy többször lépjen közönségünk elé, hogy terjessze fennállásának szükségességét.

Ma még, sajnos. országunkban az a helyzet, hogy komoly, céltudatos, önzetlen munka iránt kevés ember érdeklődik. Munkakedvet ébreszteni, érdeklődést kelteni oly ügy iránt, amelynek éltető eleme a társadalom altruizmusa, alig lehet. Talán a közönség anyagi érdekeltségének hiánya magyarázza meg, hogy az egyesületet több évi működése után is alig ismerik, Létezéséről igazán csak azok tudnak, akik az egyesület felkérésére szívesek voltak a reájuk bízott munkát teljesíteni. Ugy véljük azonban, hogy az anyagi érdekeltség hiánya egygyel több ok lehet arra, hogy az egyesület működését figyelem-

mel kísérjük. Társadalmunk érdeklődését és figyelmét óhajtjuk ezúton felhívni ezen egyesületünknek városunk kulturális munkájában való közreműködésére. Ezzel talán eléri az egyesület azon gyakorlati eredményt, melyet múlt évben a közgyűlésen való megjelenésünk alkalmával magunk is láttunk abban, hogy nemesen gondolkozó emberbarátok ajánlották fel szolgáltatukat az egyesületnek.

A Pártfogó Egyesület munkássága karöltve jár a gyámhatóság, rendőrhatalóság, egyéb közjótékonyági egyesületek működésével. Csak természetes, hogy ezen hatóságok vezetői, az egyesületek intézői eszméikkel gazdagíthatnák az egyesület közgyűlése tárgysorozatának anyagát.

A kultuszokormány egyenesen elvárja az állam és felekezetek szolgálatában álló tanerőktől, hogy a pártfogó egyesületet munkájukkal támogassák. Megvagyunk győződve, hogy városunk tanító kara ismeri a patronáge tevékenység terén reá háramló feladatát, nem téveszti szem elől az ifjúság nevelésének kiváló fontosságát, népnevelési hivatásának tudatában az egyesület közgyűlésén való részvételével bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a tanítóság és az egyesület között megteremtendő szoros kapcsolatra feltétlenül szükség van.

Mindenki, aki a gyermekek és fiatalok felett felügyeletet van hivatva gyakorolni, az egyesület működésének megismerésével irányt, utmutatást adhat az egyesület vezetőségének, mely mindenképpen csak arra törekszik, hogy Baja város jelenlegi ifju nemzedék azon részét, mely akár a nevelés hiánya, akár egyéb okok folytán oly környezetben van, mely az ifju erkölcsi fejlődésére káros és veszélyes, megmentse, a kü-

szöbön levő züllés útjára ne engedje. Akiben tehát az emberszeretet szikrája ég, ne hiányozzék a közgyűlésről, mert kívánatos, hogy a szikra minél több emberben lángragyuljék, kitaróan lobogjon, hogy e tűz melege mellett fejthesse ki a társadalom javítására irányuló nehéz, tövises, de magasztos munkát.

Elemi iskolai tanulók kertészeti oktatása.

A m. kir. földmiveltésügyi miniszterium nagy fontosságú mozzalmat indított meg a kertészeti ismereteknek minél szélesebb körben leendő terjesztésére.

Ezen mozgalom keretében kísérletképpen az elemi iskolák tanulói is bevonni szándékozik. A minisztérium célja az, hogy a zsenge és fogékony gyermeki lélekbe, értelmi színvonaluknak megfelelőleg, lassankint, minden megterhelés nélkül, ugyszólván csak játszva, észrevétlenül oltassék be a kertészkedés iránti fogékonyosság a növények szeretete és az ezzel járó munkakedv.

Ezen szempontból a helybeli kertészszegéd iskola megbízást nyert arra, hogy az állami elemi iskolák igazgatóságával érintkezésbe lépve, írja össze azon I—VI. osztálybeli fiú- és leány növendékeket, akiknek szülői önként, minden kényszer nélkül hajlandók gyermekeiket az említett célból a kertészszegéd iskola telepére a megbízandó elemi iskolai tanítók felügyelete alatt, kijártni.

A kertészszegéd iskola telepén az iskolás gyermekek számára egy külön gyakorlótér fog berendeztetni, ahol minden tanuló részére egy-egy kis terület fog kijelölteni, hogy így minden gyermeknek meg legyen a maga kis „kertje“, amelyben sajátkezűleg fogják megfelelő oktatás és szemléltetés mellett a magvakat elvetni s a növényeket gondozni, ápolni. Ezen munkálatok végzése játékszerűleg, de bizonyos rendszer szerint, oktatással egybekötve fog történni. Kiváló suly lesz

Korcsolyák

Contessa, Marquise, Jégkirály, Kondor, Columbus, Jégvirág, továbbá a szabályozható Blitz Glória-Blitz Moment. Tell, Blosta, Express egyszerű és vésett talppal, valamint csiszolt és nickelezett kivitelen nagy választékban legjutányosabb

árban

Drescher Gyula

vaskereskedésében

kaphatók.

arra helyezve, hogy a gyermek jókedvvel, (zöldseggel és virágokkal) és hogy mindent tudatosan végezzen.

Az I.—II. osztálybeli tanulók csupán játszva fogják a felsőbb osztályú növendékek munkáit utánozni, miközben valamit már tanulnak is. A III. osztálybeli tanulók már segédkezni fognak a nagyobbaknak és a következő évben már ők is kapnak „kis kertet“, hogy azt önállóan gondozhassák. Ily módon óhajtjuk a gyermekeket sok gonddal és körültekintéssel a növények és munka szeretetére nevelni.

A kitűzött cél azonban csak úgy lesz elérhető, ha ebbeli törekvéseimben a szülők támogatni fognak és gyermekeiket készséggel és megnyugvással bízzák gondjainkra. Felkérem tehát a szülőket, hogy azon gyermekeiket, akiket a nyári szünet alatt is nélkülözhetnek jelentésként be összerás végett az illetékes iskolai osztályfőnököknél.

A gyermekek kerteszei oktatása és foglalkoztatása bizonyára jó hatással lesz úgy értelmük fejlesztésére, mint lelki és testi gyarapodásukra.

NÉMETH JÓZSEF

a m. kir. kerteszei iskola vezetője.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. február 7.

Drinápoly

bombázása szakadatlanul folyik. A város romokban hever és négy pontján ég.

Csataldzsánál az ágyuzás igen erős, de a leghevesebb 4 óraker volt. A törökök a bolgárokat visszaverték és több fontos pozíciót visszahódítottak.

Bolgár forrásból eredő hír azt mondja, hogy Drinápoly átadása iránt megindultak a tárgyalások.

A török kormány kiutasítja a hadi tudósítókat, mert azok Törökországról valótlán híreket terjesztenek.

Egy újabb érkező hír szerint a bolgárok Csataldzsánál vereséget szenvedtek és visszavonulóban vannak.

A választó jogi javaslat

tárgyalását ma folytatta a képviselőházban a kiküldött bizottság. Kabos Ferenc hosszabb beszédben mondotta el a javaslat elleni kifogásait, amelyet azonban általánosságban elfogadott.

Szabó János a javaslatban kifogásolja, hogy az ipari munkások nagy tömegét zárja ki a választó jogból.

Nagy katonaszabadtásra

jöttek rá Fiumében Több tisztviselő ellen kompromitáló adat került a rendőrség kezébe.

NAPIHIREK.

Add tovább!

Bolondítás hólabdaimádeaggal.

Baját mostanában sűrűn látogatják mindenféle apostolok, így vallásalapítók, régi szekták követői. Valószínű, hogy ezek a rájongó emberek árasztják most a bajai lányokra és fiatal menyecskékre az imádságos levelek lavináját. Magyar és német szövegű levelezőlapokat küldöznek szét száz meg száz címre s bizonyos, hogy a naiv lelkekre hatása van az ájtatos felszólításnak.

Beküldtek hozzánk is többen ilyen levelezőlapot:

Ah, Isten, kérlek áldd meg az emberiséget, tartis tőlünk minden gonoszt távol. Mi eggyek akarunk lenni abban az egész világon, hogy Téged imádunk. Ird le ezt kilenc címre és kilenc nap alatt küld tovább. Ne ird alá, csak a dátumot. És meglátod, hogy a legnagyobb bajtól is megmenekülsz s boldog, szerencsés leszel.

Ime, hólabda-rendszer vallási alapon. Persze, haszna nincs belőle senkinek, a postakincstárt kivéve. Fogy a levelezőlap, hála istennek.

Utolsó roham! Vettük az alábbi sorokat. Éveken át küzdöttünk tisztességes megélhetésünkért. Küzdelmeink eredménye a most betervezett fizetési javaslatok, melyek távolról sem elégítik ki jogos kívánságainkat. Fellépésünknek akkor lesz sulya, ha mindannyian felemeljük tiltakozó szavunkat. A Bács-Bodrog megyei Tanítószövetség megyénk összes tanítóit, akár tagjai a Szövetségnek akár nem, Zomborban, 1913. évi február hó 9-én (vasárnap) a Vadászkiúti dísztermében délelőtt 9 órakor tartandó gyűlésre meghívja. Ott lesz mindenki, aki munkáját többre értékeli, mint a törvényjavaslatok. Az elnökség. Tárgysorozat: 1. Sérelmeink az új fizetésrendezési törvényjavaslatokban és teendők ezek tárgyában. Előadó: 1. Deák Ferenc, 2. Szántó Károly, 3. Lombos Albert tanítók. 2. A nyugdíjtörvény revíziója. Előadó: Piller György tanító. 3. A tanítók szolgálat pragmatikája. Előadó: Schiebert István tanító.

Orfeum. Ma szombat és holnap vasárnap este a Nemzeti Szállóba dísztermében tartja kabaré előadását a budapesti volt Wertheimer Orfeum társulata az ismert és közkedvelt Fehér Lajos és Magyar Gyula jelenkomikusok és a kellemes hangú kiválóan kedves

Lónyai Klárka ének- és fűty-művész nő és még ezenkívül 5 elsőrangú tag fellépéssel.

A batuszéki hídőrség parancsnokának a következő hirdetményét teszi közzé a rendőrség: Az érdekeltek részéről leendő tudomásul vétel és mihez tartás végett ezen az uton is közlöm a baja-batuszéki vasúti hídőrség parancsnokának alábbi értesítését:

»K.u.k. I. No. 23. Baja város tekintetes Tanácsának Baja, Baja, 1913. február 4.

Tudomására hozzuk, hogy ismételtlen többször előfordultak olyan esetek, amikor polgári (civil) személyek a bajai híd közelében lőttek és egyes golyók az őrség jelentése szerint az őrségre felelt röpültek el. Miért is tudomására hozzuk, hogy azon személyek, akik a hídől számított 200 lépésnyi távolságra mutatkoznak, az őrségre felszólítására nem engedelmességek, kegyetlenül lelövetnek. Ennélfogva az ellen, aki a híd közelében lövöldözést merészel, a legszigorubb rendszabályok alkalmaztatnak.

Miről mihez tartás végett kérjük úgy Baja város, valamint Baja-Szentjános és Baja-Szentistván községek lakosságát értesíteni. Sodalacz hadnagy s. k. vasúti hídőrség parancsnoka.

Baja, 1913. évi február hó 5-én. Dr. Molnár Mihály s. k. rendőrkapitány.

Hirdetmény. Az érdekeltek részéről leendő tudomásul vétel végett közhírré teszem, hogy a korcsmákról és pálinkamérésekről szóló szabályrendelet 5. §-ában biztosított jogomnál fogva megengedem, hogy a vendéglősök, korcsmárosok és kávéosok üzletelviségüket úgy a bel-, mint a külvárosban folyó hóban tartandó országos vásár alkalmával, azaz 1913. évi február hó 8-ról február 9-re és február 9-ről 10-re átmenő éjjel nyitva tarthassák s azokban reggeli 3 óráig zenélhessenek. Baja, 1913. évi február hó 2-án. Dr. Molnár Mihály s. k. rendőrkapitány.

Nincs hely a betegnek. Óbecséről írják: Orvosi utasításra Tóth Mihály elmébeteg a rendőrség felszálította Bajára a közkórházba, de ott nem vették föl, mert nincs számára hely. Így tehát vissza kellett hozni, most keresnek számára más kórházban helyet.

Rum és likőr készítése házilag 50—100 százalékgal megtakarítással jár, ha a Gyarmati-féle rum- és likőr-eszenciákkal otthon készítik a rumot és likőroket. Számítalan elismerő levél bizonyítja ezeknek kitértő minőségét. Készítési módja a legegyszerűbb. Érdeklődőknek prospektus és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Emil gyógyszerész. Bármely eszenciának 1 üveg ára 50 fillér.

FODOR KÁROLY.

segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

CIRKVENICA

Nagy gyógyhatás görvélly és angokórnál, az idegrendőli-szer betegségeinél, vérszegénységénél, sápkórnál, n betegségeinél, elhárjadosásnál és idült rheumatismusnál. Mint klimatikus gyógyhely páratlan maláriánál, influenzánál és minden hurutos betegségeinél.

Modern fürdők nap-, homok- és szabad tengeri fürdőre. Kémerítő prospektust küld: & Fürdőbizottság.

tengeri fürdő és klimatikus gyógyhely az Adria partján (Fiume mellett.) Egyedüli belföldi tengeri fürdő Mesős homokplázs. A partot körülbelül 300 méternyire finom homok borítja és oly sekély, hogy gyermekek minden felügyelet nélkül is fürödhetnek.

& Fürdőbizottság.

Egyszerűen díszes cementlapok □%-ként
2-24 K-tól kezdve
Csiszolt mozaik lapok □%-ként 5 K-tól kezdve
Beton működőlépcső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
Csiszolt granit lépcső f. mtr.-ként
10 K-tól kezdve
Beton sírkeret 2 m. hosszú 1 m. széles
15 K-tól kezdve
Beton sírkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal
50 K-tól kezdve
Drótbetétes cementcsövek 15-100 cm. átmérőig
Kut fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
Kutmedencék betonból 6 K-tól kezdve
Fizmedencék betonból 16 K-tól kezdve
1 kocsis dunai homok hazaszállítva 4 korona.
Mindenféle beton- és műkö munkát elvállal

Grünhut Miksa
Spitzer-féle téglá- és cemetárugyára.

Törlesztéses kölcsönöket
engedélyezünk

15-től—65 évig
terjedő időtartamra

4¹/₂ 0⁰ alapon,
kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Aspirin-Tabletták
(a kölsimert fájdalomcsillapító aser)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a valódi Aspirint kapja, mindig Aspirin-Tabletta formában kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 üvegcső 20 félgrammos tablettával K. 1.20-ért, kaphatók. Minden egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken norm. Friedr. Bayer & Co.
Elberfeld und Leverkusen
b. Mülheim am Rhein

Jól főlő magyar lencse

literenként 40 fillérért kapható Bende Imre utca 3. szám a „Központi” hátsó kapuja mellett.

Eladó ház.

Szegedi-ut Katona u. 2. sz. házam korcsmahelyiséggel együtt azonnal eladó. Bővebbet a háztulajdonosnál.

Kiadó lakás.

Egy 2 szobás lakás hozzátartozó mellékhelyiséggel együtt május 1-re kiadó. Bővebbet: Matyai Mihálnál Baja, Tóth Kálmán-utca 8 szám alatt

Milliók használgák

Köhögés

reketség, katarus, nyálkásodás, görcs és hörghurut ellen

Kaiser-féle Mell-Karamellák
a „3. fényével”

6100 több orvos és magánosok bizonyítványa.

Rendkívül jó és kellemes ízű bonbonok, csomagja 20 és 40 fill., dobozza 60 fillér.

Kapható:
Dr. Makray László, Lovassy Ödön és Gyarmati Emil gyógyszerárában, Baján.

Szőlőoltványok

Ajánlom teljes szavatosság mellett fajtiszta egy és két éves gazdag gyökérzetű szokványminőségű fásoltványaimat a legjobb bor- és csemegefajtákban. Közöttük „Kreaca” (Bánáti Rizling) a legkitűnőbbnek bizonyult és rendkívül bőtermő borszőlő és „Muscat Csabagyöngye” a legkorábban érő csemege-szőlő. Ezenkívül Ripária Portális és Rupest-ris-Monticola sima és gyökeres alanyvesz-szők a legjutányosabb árak mellett.

„Erzsébet szőlőoltványtelep”
Tulajdonos: **SCHMIDT MATYÁS, BOGAROS**
(Torontálmegye.)
Arjegyzők ingyen és bérmentve.

Formája
Kivitele
Finomsága
Tartóssága
és
ára a világhírű

SALAMANDER

cipőnek, a legkényesebb igényeket is kielégíti. Egységárak:

Salamander K 16 50
Salamander Luxus K 20 50

Egyedelőrusítás Baja és környékére

Rózsahegy József
cipőüzletében

BAJA
Városi bérház.

BUTOR

legegyszerűbb, legegánsabb kivitelben készpénzért és részletfizetésre a legolcsóbban beszerezhető

HAAS és WEISZ cégnél

Telefonszám 143. **Baja** Telefonszám 143.

a Bajavidéki Takarékpénztár épületében, a Városháza épületével szemben.

Kárpitos munkákat és tervszerinti lakberendezéseket elvállalunk.

Zongorák és Pianinók

csakis elsőrangú gyártmányok — Laubberger és Gloss, Oeser Ferenc

továbbá Neuburger Adolf gyáraiból — kaphatók:

ifj. Wagner Antalnál Baján,

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett minden árfelemelés nélkül. 10 éves jótállás.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHEETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENŐTT
KAPHATÓ.

NÁNAY LAJOS

■ ■ KÖNYVNYOMDÁJA ■ ■

BAJA GRÓF

■ ZICHY ■

BÓDOG-TÉR

■ ELVÁLLAL MINDEN E
SZAKMÁBA VAGÓ MUN-
KÁT CSINOS KIVITEL-
BEN JUTANYOS ÁRBAN.

Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határo-
zottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok ha-
szontalan utánozta van. Az eredetinek minden
egy darabkáján rajta van a »Réthy« név.

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.
Csak RÉTHY-félét fogadjanak el

a valódi

KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY

Hirdetések felvétet- nek a **kiadónál.**